

BOG

SKJUL (/BOEGER/SKJUL-0)

Af Egon Hostovský (/forfattere/egon-hostovsky) (2019)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A46724844&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/skjul-0) for at anmelde [BASIS%3A46724844&FRAGMENT=CONTENT](#)

Facebook

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?>

<http://www.facebook.com/share.php?>

[url=http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-](http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-0&status=Skjul+http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-0&title=Skjul)

[u=http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-](http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-0&title=Skjul)

[0&status=Skjul+http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-0](http://litteratusiden.dk/boeger/skjul-0&title=Skjul)

Tjekkisk-jødisk forfatter, der selv måtte flygte fra nazisterne under 2. verdenskrig, skildrer livet på flugt i intens og klaustrofobisk kortroman.

TAGS:

[DEN 2. VERDENSKRIG \(/TAXONOMY/TERM/2105\)](#)

[FAMILIEN \(/TAXONOMY/TERM/2968\)](#)

[FLYGTNINGE \(/TAXONOMY/TERM/3188\)](#)

[FØLELSER \(/TAXONOMY/TERM/3597\)](#)

[KRIG \(/TAXONOMY/TERM/5890\)](#)

[KÆRLIGHED \(/TAXONOMY/TERM/41\)](#)

[NAZISME \(/TAXONOMY/TERM/7621\)](#)

[SAMFUNDSFORHOLD \(/TAXONOMY/TERM/9159\)](#)

ANMELDELSE

25 okt.19

(/users/soren-feldtfos-thomsen)

Af Søren Feldtfos Thomsen (/users/soren-feldtfos-thomsen)

Skribent

Tjekkisk-jødisk forfatter, der selv måtte flygte fra nazisterne under 2. verdenskrig, skildrer livet på flugt i intens og klaustrofobisk kortroman.

Egon Hostovskys 'Skjul' (tjekkisk:Úkryt) udkom oprindeligt i 1943, da krigen endnu rasede i Europa, og tyskernes nederlag langt fra kunne tages for givet. Frygten, kaosset og

usikkerheden for de mange mennesker, hvis liv blev revet i stykker af krigen, er sjældent skildret så intenst og angstfremkaldende som i Hostovskýs fortælling om en mand, som må skjule sig i en mørk kælder i Nordfrankrig, mens nazisterne er på fremmarch.

'Skjul' er udformet som et brev skrevet af en tjekkisk ingeniør til hustruen Hana hjemme i Prag. Han tilstår, at han kort før tyskernes indmarch i Tjekkoslaviet i 1938 forlod Hana og deres børn og tog til Paris i håbet om at indlede en kærlighedsaffære med en bekendt af familien, en vis fru Olga. Det bliver dog som forventet ikke til noget, og mens han opholder sig i Paris falder Prag i hænderne på nazisterne. Gode råd er dyre, for vores hovedperson er nemlig jøde og har derudover opfundet en ny type sigtemekanisme til antiluftskyts, som gør ham særligt interessant for tyskerne. Heldigvis møder han tilfældigt en gammel bekendt, doktor Aubin, i hvis kælder ude på landet han kan gemme sig.

Og her sidder han så og skriver, mens verden uden for falder fra hinanden, forpint og ensom, sådan som han egentlig altid har følt sig. Faktisk skriver han om sit fængsel at det er *"en naturlig fortsættelse at det liv, jeg havde levet [...] omsluttet af kronisk ensomhed[.]"* Ømt og rørende ærligt fortæller han sin hustru – uden at vide, om hun nogensinde kommer til at læse hans ord – om den usikkerhed og tvivl, som har plaget ham og drevet ham til Paris: *"Du var, Hanička, en god hustru, og jeg håber også, jeg var en god mand. Men var vi lykkelige?"*

Bekendelserne overfor hustruen er del af en stadig mere intenst, til tider rablende og usammenhængende fortælling, hvor man fornemmer, hvordan den udsultede og isolerede ingeniør langsomt taber forbindelsen til virkeligheden. Minder, drømme og hallucinationer trænger sig skiftevis på i et tankevirvar, der tydeligt illustrerer hovedpersonens dybe afsavn og dødsangst, og hans gradvise mentale nedbrydning. Det er stærk og knugende læsning, som kun rammer hårdere, når man ved, at Egon Hostovský (1908-1973) selv måtte flygte fra nazisterne under 2. verdenskrig, at han levede det meste af sit liv i eksil, og at næsten hele hans familie gik til grunde i tyskernes KZ-lejre.

'Skjul' er den første roman af Egon Hostovský, der er udgivet på dansk siden 1950'erne, og der er god grund til at takke Forlaget Silkefyret og oversætter Jonas Suchanek for bedriften. Det er en fremragende og vigtig roman, som egentlig burde være kommet på dansk for længe siden. Eneste minus ved udgivelsen er det tilføjede forord, som virker underligt ufærdigt og sprogligt ubehjælpsomt, og nok kunne have trængt til en ekstra gennemlæsning. Men forord kan man jo heldigvis springe over, for at gå direkte til sagen.

